

DEBAT CIUTADÀ (XXVIII)

EL CLIMA SOCIAL A BALEARS NO ÉS BO

Es prou conegut que vivim en una situació de crisi socioeconòmica i política i que els seus efectes influeixen en les percepcions i perspectives dels ciutadans i ciutadanes. Amb aquest nou Quaderns Gadeso hem volgut analitzar totes aquestes percepcions i valoracions. En definitiva, el denominat "Clima social" de la nostra comunitat.

Així doncs, s'ha demanat a la ciutadania per les seves principals preocupacions i s'han comparat amb el conjunt d'Espanya. Seguidament s'analitzen les valoracions que fan de la situació política i econòmica i quines són les perspectives de cara a l'any 2010.

Finalment, també s'han estudiat les opinions ciutadanes sobre temes d'actualitat que afecten el clima social: en aquest número tractarem les valoracions sobre l'ampliació de la jubilació fins els 67 anys o les actuals limitacions creditícies de les entitats financeres.

Com és habitual, els resultats s'ofereixen pel conjunt de Balears i, sempre que es detectin diferències significatives, desglossats per illes. A més, es poden comparar les dades actuals amb anteriors investigacions. Concretament, us recomanem que consulteu els Quaderns Gadeso n°151, 154 i 157.

Mostra: 900 entrevistes
Error màxim: +3,3%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: 2ª quinzena
febrer 2009

A la taula número 1 fem una comparació entre els principals problemes percebuts a Espanya (Baròmetre del CIS) i a Balears (Baròmetres Gadeso). El primer que crida l'atenció és la intensitat dels cinc principals problemes percebuts per la ciutadania de les illes (en especial dels tres primers), a diferència del conjunt d'Espanya, on els dos principals problemes, atur i situació econòmica, destaquen de manera molt rellevant sobre la resta.

A Espanya es situa en primer lloc l'atur, mentre que a Balears, sense deixar de banda aquest problema, s'insisteix en la **inestabilitat laboral** (precarietat i temporalitat). Tant al conjunt del país com a la nostra comunitat, els **problemes econòmics** es situen en segon lloc, i es fa referència de manera específica a la situació de les economies familiars. Com es pot comprovar, a les Illes Balears aquesta inquietud és superior que a la resta de l'estat.

Com a tercer problema a Balears hi trobem la **corrupció** lligada a la classe

política, amb una alta intensitat (46,3%), mentre que al conjunt d'Espanya es fa referència a la classe política, però sense un lligam inevitable amb la corrupció, i, en qualsevol cas, amb una intensitat molt menor (14,9%) i que disminueix respecte a l'anterior enquesta.

Tant a Espanya com a Balears el fenomen de la immigració ocupa el quart lloc de les preocupacions, encara que amb una matissació important: a Espanya (16,6%) la inquietud es centra en el que implica el fet de la **immigració** (massificació, diversitat...) i a Balears (25,1%), sense negar aquestes inquietuds, preocupen explícitament les **persones immigrades**, doncs se considera al treballador immigrant com a competència directa a l'hora d'aconseguir un lloc de feina.

En cinquè lloc a Balears es situa la dificultat d'accés a un **habitatge**, el que no significa que no sigui una autèntica preocupació, sinó que es veu superada per altres inquietuds molt més urgents.

PRINCIPALS PROBLEMES D'ESPANYA I DE BALEARS

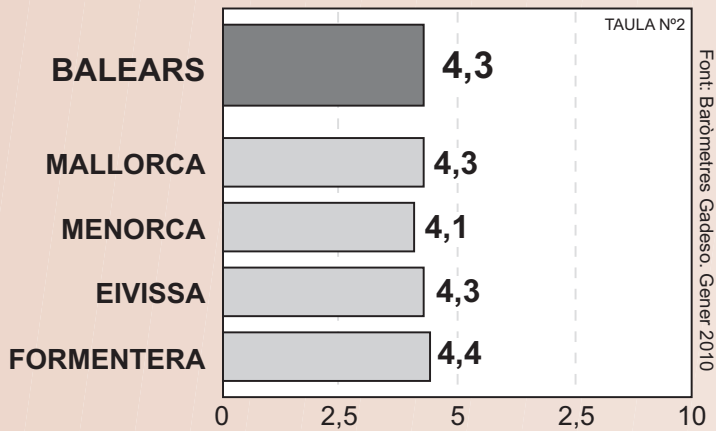
	<u>ESPANYA</u>	<u>BALEARS</u>
1) Atur	(82,7%)	Atur/Inest. laboral (54,2%)
2) Prob. econòmics	(47,0%)	Prob. econòmics (50,3%)
3) Terrorisme	(17,6%)	Classe política/corrupció (46,3%)
4) Immigració	(16,6%)	Immigrants (25,1%)
5) Partits/Classe política	(14,9%)	Accés a l'habitatge (23,8%)

TAULA N°1

Respostes múltiples. Font: Baròmetre CIS. Gener 2010 / Baròmetres Gadeso. Febrer 2010

ECONOMIA 2010: PERCEPCIÓ NEGATIVA

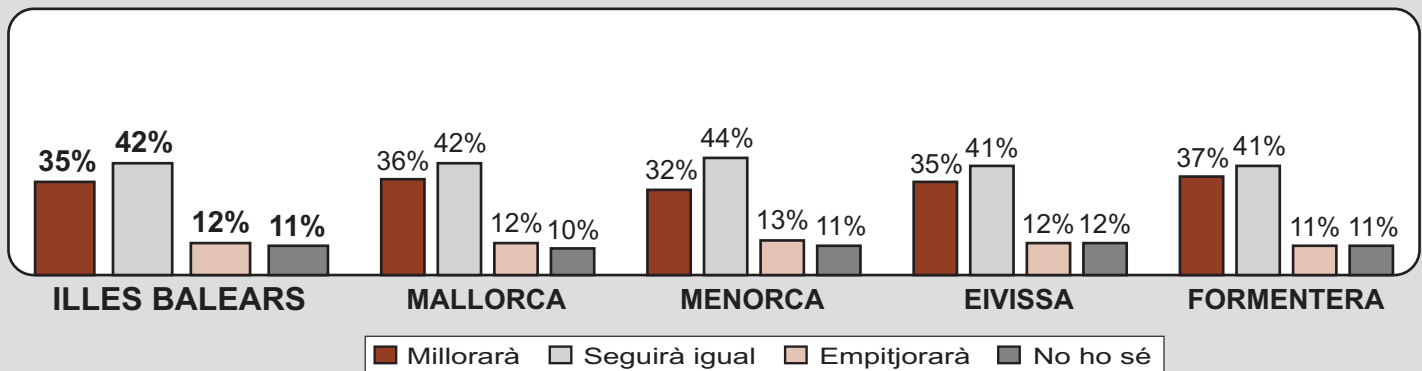
VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ ECONÒMICA ACTUAL

Un component bàsic del clima social és la percepció que es té de la situació econòmica present i futura. Així doncs, en aquesta pàgina s'analitza la situació actual de l'economia de Balears i les perspectives de la ciutadania a mitjan termini, a més de les opinions sobre la creació de llocs de feina durant 2010. A la taula número 2 es reflecteixen les valoracions que els ciutadans i ciutadanes fan de la situació econòmica actual de la nostra comunitat. Com es pot comprovar, les dades són força negatives, assolint només un escàs 4,3 sobre 10. En qualsevol cas, cal destacar que a Menorca aquesta percepció és més negativa que a la resta de les illes.

TAULA N°3

DURANT 2010 LA SITUACIÓ ECONÒMICA A BALEARS...

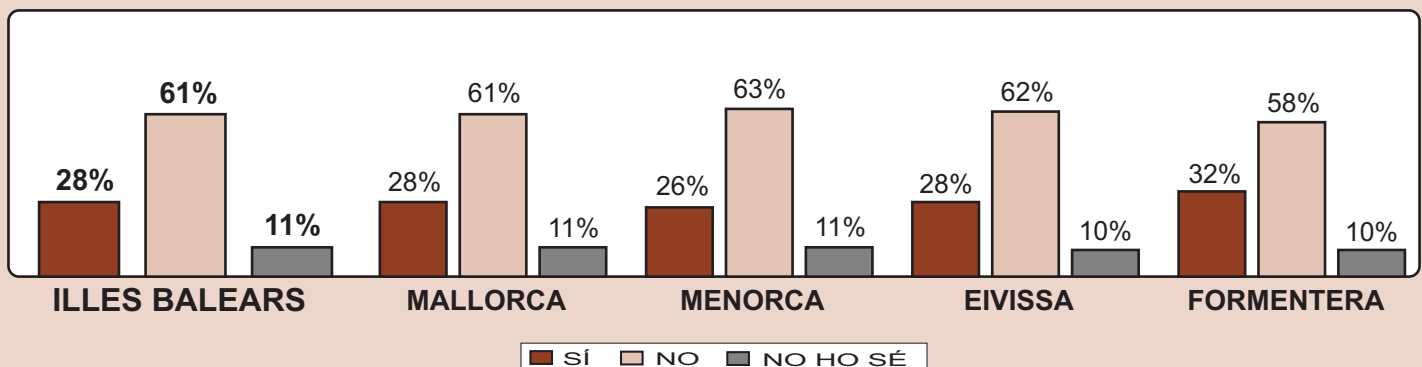

Com ja s'ha dit, a més de conèixer la valoració actual, és imprescindible esbrinar quines són les perspectives dels ciutadans de les illes envers la situació econòmica durant 2010. Com es pot comprovar, una majoria (42%) creu que **no hi haurà canvis significatius** respecte 2009, mentre que un 35% afirma que la situació **millorarà** al llarg d'enguany. Per illes, a **Menorca** és on la situació es veu amb més pessimisme: un 13% dels menorquins creuen que empitjorarà durant 2010. Per altra banda, a **Mallorca** i a **Formentera** és on es veu el futur econòmic immediat menys negativament.

Si es fa referència al món laboral, i més concretament a la creació de llocs de feina durant 2010, el pessimisme pareix dominar entre la ciutadania: 6 de cada 10 il·lencs creu que **no s'aconseguirà crear llocs de feina** enguany, enfront del 28% que afirma el contrari. Un altre cop **Menorca** és l'illa amb pitjors perspectives: un 63% dels entrevistats diu que no es podrà crear ocupació. Per contra, quasi un terç dels **formenterencs** confia en que es creïn nous llocs de feina durant el 2010. Cal destacar que al voltant d'un 10% de la població de les illes no sap que passarà en un futur immediat.

TAULA N°4

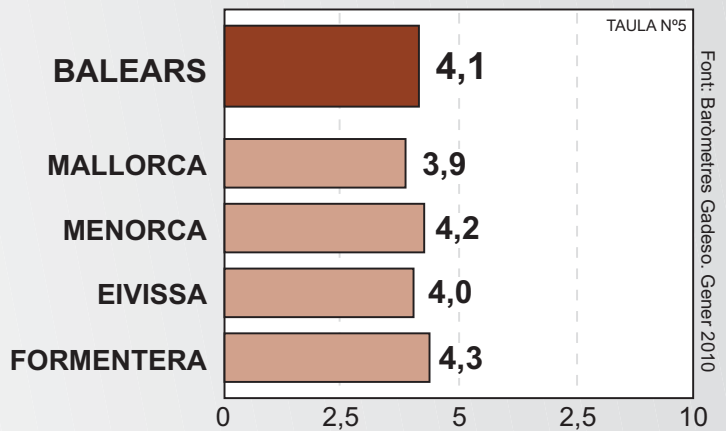
ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2010?

POLÍTICA: PESSIMISME I INCERTESA

Les percepcions que es tenen de la política també són una part fonamental del clima social; sense una activitat política normalitzada i transparent no hi pot haver un bon clima social. I precisament la política actual a la nostra comunitat no es caracteritza per ser un exemple a seguir. Aquesta darrera afirmació es veu reflectida en les valoracions que els ciutadans i ciutadanes atorguen a la situació política actual, especialment a Mallorca i a Eivissa, i que han experimentat un descens en referència a l'anterior enquesta. Queda clar que els casos de corrupció i de problemes de governabilitat influeixen molt negativament en la percepció ciutadana.

VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ POLÍTICA

LÍDERS POLÍTICS

CONEXEMENT VALORACIÓ

LÍDERS POLÍTICS	CONEXEMENT	VALORACIÓ
Francesc Antich PSIB-PSOE	91%	4,1
José Ramón Bauzá PP	48%	3,7
Biel Barceló Bloc	65%	4,2
Josep Melià UM	37%	3,7

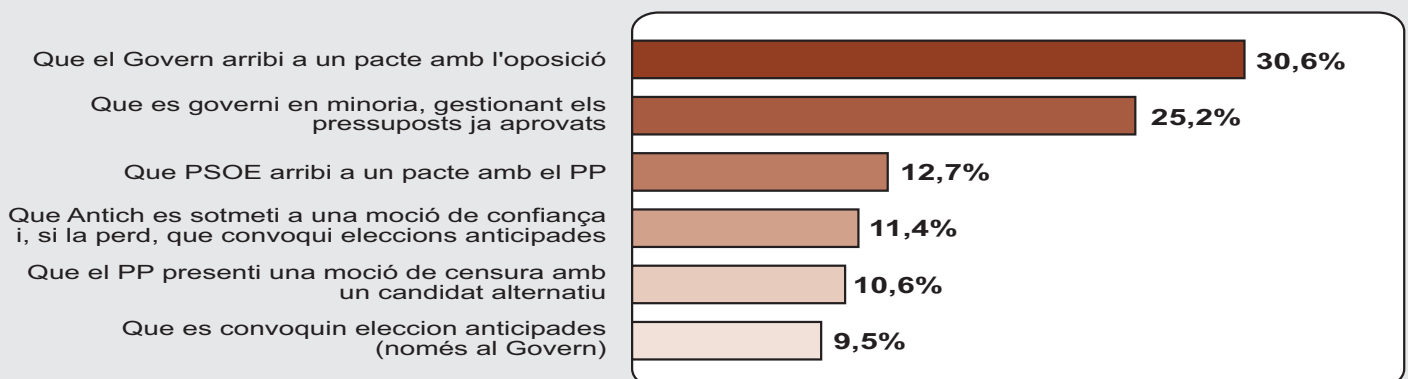
TAULA N°6

VALORACIONS DELS LÍDERS POLÍTICS

A la taula adjunta es mostren dues dades referides als principals líders polítics de les nostres illes. Per una banda, el nivell de coneixement entre la ciutadania, i, després, la valoració que reben. Com es pot comprovar, el líder més conegut és **Francesc Antich** (91%), encara que la seva valoració hagi baixat respecte l'any passat. Per part seva, el portaveu del Bloc, **Biel Barceló**, ha experimentat un repunt, tant a nivell de coneixement com en la valoració obtinguda. Els líders del PP i d'UM, **José Ramón Bauzá** i **Josep Melià**, són coneguts per menys de la meitat de la població i registren unes valoracions molt negatives (ambdós només assoleixen un 3,7 sobre 10).

TAULA N°7

MESURES PER MILLORAR L'ACTUAL SITUACIÓ POLÍTICA

Donada la situació actual de la política balear, també es va voler esbrinar quina és, segons els ciutadans i ciutadanes de les illes, la solució més adient per sortir d'aquesta crisi de governabilitat.

Com es pot comprovar a la taula número 7, hi ha dues opcions que destaquen sobre la resta: la primera, que el Govern actual, format pel PSOE i el Bloc, **arribi a un pacte**

amb l'oposició, especialment en els temes d'interès general, per poder dur endavant les seves estratègies polítiques. I la segona, que l'actual Govern en minoria esgoti la legislatura, **gestionant els pressuposts ja aprovats**.

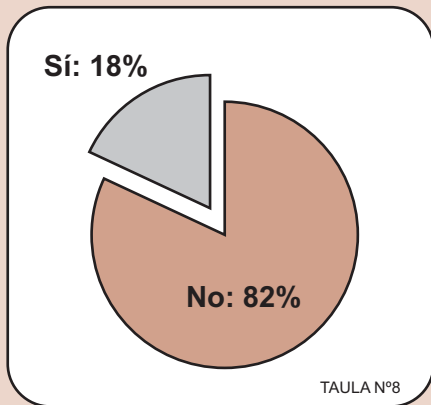
Per altra banda, la **convocatòria d'eleccions anticipades** i la presentació d'una **moció de censura** per part del Partit Popular són les opcions que menys suport ciutadà reben.

ALTRES SITUACIONS SOCIALS QUE PREOCUPEN

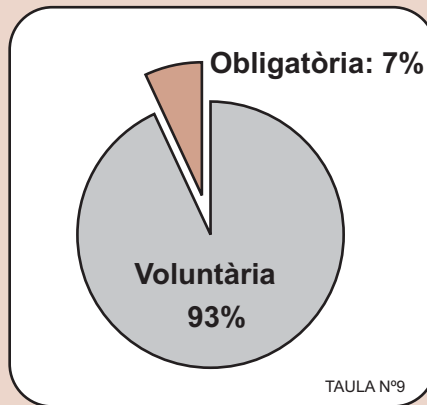
Fins ara s'han examinat les principals preocupacions dels ciutadans i ciutadanes de les illes i les valoracions i perspectives que fan tant de l'economia com de la política a la nostra comunitat. En aquesta pàgina volem analitzar altres temes d'actualitat i que també influeixen de manera decessiva en el denominat clima social. En concret, qüestions referides a la proposta d'allargar l'edat de jubilació fins els 67 anys i les percepcions sobre les polítiques creditícies de les entitats financeres.

JUBILACIÓ ALS 67 ANYS?

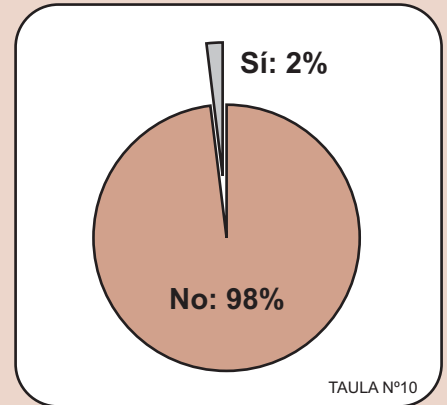
Estau d'acord en augmentar l'edat de jubilació fins els 67 anys?

La jubilació als 67 anys hauria de ser...

Algunes empreses promouen les prejubilacions. Estau d'acord amb aquesta pràctica?

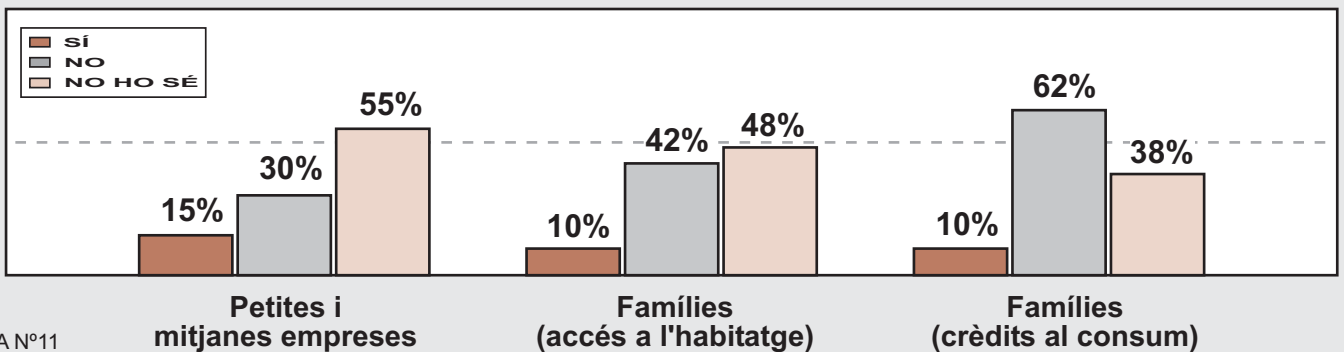
Font: Baròmetres Gadeso. Febrer 2010

Si s'observen les taules superiors queda palesa l'actitud contrària dels ciutadans i ciutadanes a l'**allargament de la vida laboral fins els 67 anys** (només un 18% s'hi mostra a favor). Encara més contundents són els resultats si parlem de l'**obligatorietat** d'aquesta mesura, doncs un 93% creu que, si s'arriba a aprovar, hauria de ser voluntària.

També hem volgut esbrinar quina era l'opinió ciutadana envers la pràctica, molt estesa a grans empreses de banca, elèctriques..., de **prejubilació als seus empleats**. Les xifres no deixen lloc a les interpretacions: únicament un 2% creu que aquest sistema és adient i que s'hauria de seguir aplicant.

Per últim, hem demanat als ciutadans i ciutadanes de les illes sobre si les actuals **restriccions de crèdit** aplicades per les entitats financeres continuaran o no a curt i mig termini. Els resultats demostren que el pessimisme i la incertesa tornen a ser els protagonistes. Més de la meitat dels entrevistats no sap que passarà amb els crèdits a les **petites i mitjanes empreses**, mentre que un 30% afirma que "l'aixeta continuarà tancada". En referència a les **famílies**, es distingeixen els crèdits destinats a l'adquisició d'un habitatge, on un 42% no veu una reactivació a mig termini, i els denominats crèdits al consum (tant ordinari com de béns d'equipament). En aquest darrer tipus de crèdits és on es detecten unes pitjors perspectives.

LES ENTITATS FINANCERES CANVIARAN LA SEVA POLÍTICA DE CRÈDITS PER A...

Font: Baròmetres Gadeso. Febrer 2010